

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ UYGULAMALI EĞİTİMLERİN PLANLANMASI VE YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN YÖNERGE

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1-(1) Bu Yönergenin amacı; Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği kapsamına giren işletmede mesleki eğitim, staj, uygulamalı ders gibi eğitimlerin planlanması ve yürütülmesine ilişkin çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2-(1) Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği kapsamına giren işletmede mesleki eğitim, staj, uygulamalı ders gibi eğitimler, ilgili programın öğrencilerinin yurt içi ve yurt dışındaki gerçek iş ortamlarında yapacakları eğitim, uygulama ve stajlarla ilgili faaliyet ve esaslar bu Yönergenin kapsamındadır.

Dayanak

MADDE 3-(1) Bu Yönerge; 17.04.2021 tarih ve 31514 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği ve Hacettepe Üniversitesi Ön Lisans, Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4-(1) Bu Yönergede geçen;

- a) Birim: Uygulamalı eğitim yapılan fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokulu, konservatuar, bölüm, program, ana bilim/ana sanat dallarını,
- b) Dezavantajlı öğrenci: Kırılgan ve az temsil edilen gruplarda (engelli, yoksul, azınlık, göçmen vb.) yer alan öğrencileri,
- c) Eğitici personel, mesleki yetkinliğe sahip, öğrencilerin işletme veya staj yerindeki eğitimlerinden sorumlu, iş pedagojisi eğitimi almış, mesleki eğitim yöntem ve tekniklerini bilen ve uygulayan veya mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında atölye, laboratuvar, meslek dersleri öğretmenliği yapabilme yetkisine sahip, işletme sorumlusu tarafından görevlendirilen işletme personelini,
- ç) İntörnlük uygulaması: Tıp fakültesi altıncı sınıf öğrencilerinin, hekimlik uygulamalarına yönelik bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirmek üzere öğretim üyeleri, tıp hekimleri ve diğer sağlık meslek mensupları ile birlikte klinik karar verme süreçlerine ve uygulamalarına, nöbet tutma dâhil sağlık hizmet sunumuna aktif katılımının sağlandığı ve süresi Yükseköğretim Kurulunca belirlenen uygulamalı eğitimi (tıp programlarındaki intörnlük uygulaması işletmede mesleki eğitim kapsamındadır),
- d) İsteğe bağlı işletmede mesleki eğitim/staj: Öğrencinin, kayıtlı olduğu programın öğretim planında yer almamasına rağmen kendi ihtiyaçları ve isteği doğrultusunda yaptığı stajı,
- e) İşletme: Mal ve hizmet üreten kamu ve özel kurum, kuruluş ve iş yerlerini,
- f) İşletme değerlendirme formu: İşletme tarafından her bir öğrenci için doldurulan, uygulamalı eğitim süreçleri ile ilgili bilgileri, gözlemleri ve işletmenin öğrencilerin uygulamalı eğitim faaliyetlerine ilişkin değerlendirmelerini içeren formu,

g) İşletmede mesleki eğitim: Mesleki eğitim programı öğrencilerinin teorik eğitimlerini yükseköğretim kurumlarında, işletmede veya işletmelerce tesis edilen eğitim birimlerinde, beceri eğitimlerini ise işletmelerde yaptıkları eğitim uygulamalarını,

ğ) Komisyon: Birim uygulamalı eğitimler komisyonunu,

h) Staj: Yükseköğretim kurumlarında verilen ve programa özgü olarak belirlenmiş teorik ve uygulamalı dersler dışında, öğrencilerin öğretim programlarıyla kazandırılması öngörülen mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmeleri, sektörü tanımaları, iş hayatına uyum sağlamaları, tecrübe edinmeleri ve gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmeleri amacıyla işletmelerde yaptıkları mesleki çalışmayı,

ı) Sorumlu öğretim elemanı: Uygulamalı eğitimlerin yürütülmesinde işyeri, staj yeri sorumlularıyla iletişim ve koordinasyonu sağlayan, komisyon tarafından önerilen ve dekan/müdür/ana bilim/ana sanat dalı başkanı tarafından görevlendirilen öğretim elemanını,

i) Uygulamalı ders: Bir eğitim ve öğretim döneminde diploma programına ait dersler kapsamında öğrencilerin yükseköğretim kurumunun uygulama alanlarında, işletmelerde veya hizmet alanlarında uygulamaların içinde yer alarak bilgi, beceri ve yetkinliklerinin gelişimini sağlayan, ilgili dersin öğretim elemanının veya elemanlarının sorumluluğunda yapılan, işletmede mesleki eğitim veya staj kapsamında olmayan dersi,

j) Uygulamalı eğitim dosyası: Öğrencilerin uygulamalı eğitimler kapsamında hazırlamaları gereken defter, gelişim dosyası, portfolyo, form, rapor ve benzeri dokümanı,

k) Üniversite: Hacettepe Üniversitesini,

l) Yönetmelik: Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Komisyonun Kuruluşu, Komisyonun, Sorumlu Öğretim Elemanının, Eğitici Personelin, İşletmenin Görevleri, Öğrencinin Sorumlulukları

Komisyonun kuruluşu

MADDE 5- (1) Komisyon uygulamalı eğitim yapan birimlerde ilgili birim yöneticisinin başkanlığında ve birim yöneticisi tarafından görevlendirilen en az 3 öğretim üyesi ile ilgili birim öğrenci temsilcisinden oluşur. Komisyon yılda en az 2 kez başkanın çağrısı üzerine salt çoğunlukla toplanır ve oy çokluğu ile karar alır. Eşitlik durumunda başkanın oyu 2 oy sayılır.

Komisyonun görevleri

MADDE 6- (1) Komisyon,

a) Uygulamalı eğitim çalışmalarının yürütülmesi, uygulama yeri ve sorumlularıyla koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması,

b) Uygulamalı eğitimin yerinin (öğrenci talepleri dikkate alınarak) ve süresinin belirlenmesi,

c) Uygulamalı eğitimler sonunda elde edilen kazanımların ölçme ve değerlendirme işlemlerinin yapılması,

d) Uygulamalı derse ait ders bilgi paketlerinin web sayfalarından paylaşılması ile görevlidir.

Sorumlu öğretim elemanının görevleri

MADDE 7- (1) Sorumlu öğretim elemanı;

a) Birimlerde ilgili dersin uygulamalı eğitim faaliyetlerinin izlenmesi,

b) İşletme ile kurum arasında koordinasyonun sağlanması,

c) Öğrencilerin uygulamada kazanması gereken bilgi beceri ve tutumların plan/programını yapıp öğrencilere duyurması,

ç) Öğrencilere uygulamalı eğitim süreçlerinde rehberlik edilmesi ve süreçlerin izlenmesi,
d) İşletmede mesleki eğitim veya staj yapacak her bir uygulamalı eğitim grubu/öğrenci için ölçme ve değerlendirme işlemlerinin yürütülmesi ile görevlidir.

Eğitici personelin görevleri

MADDE 8- (1) Eğitici personel;

- a) İşletmede mesleki eğitim veya staj yapacak öğrencilerin gözetimi,
- b) Hazırlanan eğitim planı dâhilinde öğrencilerin uygulamalı eğitimlerini yapmaları ve sürdürmelerinin sağlanması,
- c) Uygulamalı eğitim yapan her bir öğrenci için işletme ve Üniversite açısından istenen belgelerin (işletme değerlendirme formu, uygulamalı eğitim dosyası vb) düzenlenmesi,
- ç) Öğrenciler tarafından hazırlanan uygulamalı eğitim dosyalarını inceleyerek görüş verilmesi ve onaylanması,
- d) Devamsızlık, disiplin ve uygulamalı eğitimlerle ilgili diğer hususlarda sorumlu öğretim elemanı ile iş birliği yapılması ile görevlidir.

(2) İntörnlük uygulaması yapan öğrenciler yükseköğretim kurumu bünyesindeki sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde öğretim elemanları ile tıpta uzmanlık eğitimi yapan hekimlerin gözetiminde bulunurlar.

İşletmenin görevleri

MADDE 9- (1) İşletme;

- a) Bünyesinde uygulamalı eğitim yapacak öğrenci sayısını dikkate alarak alanında mesleki yetkinliğe sahip yeterli sayıda eğitici personelin görevlendirmesi,
- b) Uygulamalı eğitim yapacak öğrencinin uygulamalı eğitim ile ilgili belgelerin düzenlenmesi ve gerekli durumlarda Üniversite ile protokol imzalanması,
- c) Bünyesinde uygulamalı eğitim yapan her bir öğrenci için Üniversite tarafından belirlenen ölçme ve değerlendirme süreçlerinin yürütülmesi,
- ç) Uygulamalı eğitim faaliyetlerinin 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hükümlerine uygun ortamlarda yapılmasının sağlanması,
- d) İşletmedeki çalışma ortamı ve uygulamaların mahiyeti dikkate alınarak öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri verilmesi,
- e) İşletmede mesleki eğitim ve kayıtlı olduğu programın ders planında yer aldığı için staj yapan öğrencilere 3308 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine uygun olarak ücret ödenmesi,
- f) İşletmede mesleki eğitim ve staj yapan öğrencilerin **hastalık ve** geçirdikleri iş kazalarının ilgili mevzuata uygun olarak ilgililere ve aynı gün içinde öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumuna bildirilmesi ile görevlidir.

Öğrencinin sorumlulukları

MADDE 10- (1) Uygulamalı eğitim yapan öğrenciler, uygulamalı eğitimler esnasındaki izin veya devamsızlık sürelerine ilişkin işlemlerde öğrencisi oldukları yükseköğretim kurumunun ilgili mevzuatı ile işletmenin resmî çalışma kurallarına tabidir. İlgili mevzuatlara aykırı davranan öğrencilerin uygulamalı eğitimleri başarısız olarak değerlendirilir.

(2) Uygulamalı eğitim yapan öğrenciler işletmede bulundukları sürelerde de 2547 sayılı Kanun'un 54üncü maddesi hükmüne tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşletmede Mesleki Eğitim, Staj ve Uygulamalı Ders

İşletmede mesleki eğitim

MADDE 11 – (1) İşletmede mesleki eğitim için Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği'nin 12nci maddesi hükümleri uygulanır.

(2) İşletmede mesleki eğitimin eğitim ve öğretim dönemlerinde yapılması esastır. Programın özelliğine ve işletme koşullarının uygunluğuna göre tarihler 1 ay öncesinden belirlenir ve ilan edilir.

Staj

MADDE 12 – (1) Staj için Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği'nin 13üncü maddesi hükümleri uygulanır.

(2) Staj yapacak öğrencilerin ve staj yerlerinin listesi, staj yapılacak tarihten en az 20 iş günü öncesinde komisyon tarafından belirlenir ve ilan edilir.

(3) Programdaki toplam staj süresi; alandaki ulusal ve uluslararası uygulamalar, mesleki standartlar, yasal dayanaklar, mezun, öğrenci ve uluslararası paydaşların görüşleri gibi veriler doğrultusunda Komisyon tarafından belirlenir.

(4) Staj yapılacak yer, öğrencinin talepleri de dikkate alınarak komisyon tarafından belirlenir.

(5) Komisyon başkanı, eğitici personel (veya işletme sahibi) ve öğrenci arasında “Staj Öğrenim Bilgi Formu” imzalanır.

(6) Staj olanakları kapsamında Üniversite ile kamu veya özel sektör arasında iş birliği protokolleri Dış İlişkiler Koordinatörlüğü aracılığıyla yapılabilir.

(7) Staj olanakları kapsamında Üniversite ile kamu veya özel sektör arasında iş birliği protokolleri Dış İlişkiler Koordinatörlüğü aracılığıyla yapılabilir Stajın değerlendirilmesinde ders bilgi paketindeki değerlendirme sistemine göre yapılandırılmış ölçme-değerlendirme ölçekleri kullanılır.

(8) Staja devam ve telafi konusunda ilgili yönetmelikler geçerlidir.

(9) Staj çalışmaları süresince yapılan tüm yazışmalar, raporlar, ölçme-değerlendirme sonuçları vb kayıt altına alınır ve istenildiğinde belgelenir.

(10) Dezavantajlı öğrencilere yönelik özel düzenlemeler yapılabilir.

Uygulamalı ders

MADDE 13 – (1) Uygulamalı ders için Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği'nin 14üncü maddesi hükümleri uygulanır.

(2) Uygulamalı dersin, ilgili olduğu dersin kapsamında ders programında belirlenen gün ve saatlerde yaptırılması esastır. Ancak ders sorumlusu tarafından gerekli görülmesi halinde ders programında belirtilen gün ve saatlerden farklı zamanlarda da uygulamalı ders yapılabilir.

(3) Uygulamalı dersin kazanımları ve program yeterliliklerine katkısı ders sorumlusu tarafından değerlendirilir ve takip edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İşletme veya staj yerinin değiştirilmesi

MADDE 14 – (1) Öğrenci, uygulamalı eğitime başladıktan sonra, gerekçeli dilekçesi ile başvuru yapması halinde, komisyonun uygun görüşü ile işletme veya staj yeri değişikliği yapabilir. İşletme/staj yeri yetkilisi de öğrenci için Komisyona, gerekçeli başvuru yaparak işletme veya staj yerinin değiştirilmesi talebinde bulunabilir.

(2) Komisyon gerekçeli dilekçeleri değerlendirir ve uygun görülmesi durumunda işletme veya staj yeri değişikliği yapılır. Değişikliğin yapılması durumunda tüm süreç yeniden başlar, belgeler/formlar ve yazışmalar yeniden düzenlenir.

Mazeret ve devam zorunluluğu

MADDE 15- (1) İşletmede mesleki eğitim, staj ve uygulamalı derslere devam zorunludur.

(2) İşletmede mesleki eğitim veya staj sırasında hastalanan veya hastalığı sebebiyle staja devam edemeyen ya da bir kazaya uğrayan öğrencinin (18 yaş ve üzeri ise onayı alınarak) işletmede mesleki eğitimi veya stajı kesilerek, sorumlu tarafından durum ailesine ve komisyona bildirilir. Mazeretin kabul edilip edilemeyeceği ve sonrasında uygulanacak kurallar programın özelliğine göre komisyon tarafından belirlenir, ilgili yönetim kurullarında görüşülerek karara bağlanır ve öğrenciye bildirilir.

(3) Uygulamalı eğitimlerde mazeretler de dahil olmak üzere uygulama saatlerinin %20'sinden fazlasına katılmayan öğrenci o dersin genel ve bütünleme sınavına alınmaz. Devamsızlıkları nedeniyle sınava girme hakkı kazanamayanların listesi, genel sınav döneminden önce ilgili dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından ilan edilir.

Yurt dışında uygulamalı eğitim

MADDE 16- (1) Öğrenciler öğretim programlarını aksatmayacak şekilde, ders çizelgelerinde yer alan işletmede mesleki eğitim veya staj uygulamalarını komisyonun uygun görüşü ile yurt dışında yapabilirler.

(2) Yurt dışında uygulamalı eğitim için Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği'nin 18inci maddesi hükümleri uygulanır.

(3) Yurt dışında uygulamalı eğitim ile ilgili Üniversitenin ve ilgili programın gerekli gördüğü belgeler ile başvuru tarihleri belirlenir ve ilan edilir.

(4) Başvurular, Komisyon tarafından değerlendirilir ve uygun görülenler, ilgili birim yönetim kurulu kararı ile Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirilir.

Önceki uygulamalı eğitimlerin tanınması

MADDE 17 – (1) Önceki uygulamalı eğitimlerin yürütülmesinde Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğinin 19. maddesi hükümleri uygulanır. Ayrıca, öğrenim gördüğü program ile ilgili bir işte çalışmış veya çalışmakta olan öğrenciler, çalışma sürelerini ve unvanlarını belgelendirmek koşuluyla işletmede mesleki eğitim/staj ile ilgili çalışmaları Hacettepe Üniversitesi Program Dışı Öğrenmelerin Tanınması Yönergesi kapsamında değerlendirilir.

Diğer hükümler

MADDE 18 – (1) Üniversite uygulamalı eğitimlere ilişkin hususlar ile bu kapsamda kullanılacak formları bu yönerge esaslarına uygun olarak belirler ve resmi internet sitesinde yayımlar.

(2) Açık öğretim ve uzaktan eğitim yoluyla eğitim ve öğretim yapan programlardaki uygulamalı eğitimler bu yönerge kapsamı dışındadır.

(3) Açık ceza infaz kurumlarında hükümlü olup aynı zamanda bir yükseköğretim kurumunda öğrenci olanların uygulamalı eğitimlerine ilişkin kurallar, hükümlü bulunan kurumun görüşü de alınarak ilgili yükseköğretim kurumu tarafından belirlenir.

Mücbir sebep hali

MADDE 19 – (1) Deprem, yangın, su baskını benzeri doğal afetler, kanuni grev, lokavt, genel salgın hastalık, savaş, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve benzeri mücbir sebep

hallerinde uygulamalı eğitimlere ilişkin Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar uygulanır.

Yönergenin birim bünyesinde uygulanması

MADDE 20- (1) Her birim, bu Yönerge ve yürürlükteki ilgili mevzuata aykırı olmamak kaydıyla kontenjan, öğrenci ve iş yeri seçim usulü, eğitim için gerekli belgeler ve eğitim materyalleri, eğitim kapsamında sağlanacak imkanlar, eğitimin zamanı ve süresi, varsa derse özgü ölçme ve değerlendirme ölçeğini düzenler ve ilan eder.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 21– (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Yönerge 2025-2026 eğitim ve öğretim yılı güz döneminden itibaren uygulanmak üzere Senato tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 –(1) Bu Yönerge hükümlerini Rektör yürütür.